Analiza statistică generală a sectorului educației pe anii 2010-2017

Analiza statistică generală

În anul de studii 2017-2018, în Republica Moldova activează 2827 de instituții de învățământ, cu un contingent de 597,9 mii de copii/elevi/studenți, inclusiv, 1469 de instituții de educație timpurie (la situația 01.01.2017) cu un număr de 150,2 mii de copii, 1243 de instituții de învățământ primar și secundar general, în care studiază 335,6 mii de elevi, 86 de instituții de învățământ profesional tehnic cu un număr de 46,6 mii de elevi (43 școli profesionale cu 15,4 mii de elevi, 32 colegii cu 17,4 mii de elevi , 11 Centre de excelență cu 13,8 mii de elevi) și 29 de instituții de învățământ superior cu contingentul de 65,5 mii de studenți (Tabelele 1, 2).

Comparativ cu anul de studii 2010-2011, numărul total al instituțiilor de învățământ s-a micșorat cu 6,6%. Totodată, numărul de instituții de educație timpurie a crescut cu 6,4 la sută, iar numărul instituțiilor de învățământ primar și secundar general s-a redus cu 16,5%.

În anul de studii 2017-2018, numărul cadrelor didactice îl constituie 50232 de persoane, diminuându-se față de anul de studii 2010-2011 cu 17,2 %.

La nivel general, efectivele de elevi/studenți sunt în scădere. Populația de vârstă școlară (7-23 de ani) s-a redus treptat în perioada anilor 2006-2017, constituind 704,7 mii persoane la data de 01.01.2017 și înregistrând o reducere cu 30 % față de anul 2006. Astfel, numărul total de elevi/studenți, la începutul anului de studii 2017-2018, a fost de 447, 8 mii de persoane sau cu 19,7 % mai puțin față de anul de studii 2010-2011.

Rata de cuprindere în învățământ este diferită în funcție de categoria de vârstă, cel mai înalt nivel de cuprindere înregistrându-se în cazul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 7-15 ani (87,7 % în anul de studii 2016-2017). Totodată, valoarea acestui indicator s-a diminuat cu 3,4 p. p. comparativ cu anul de studii 2006-2007. Cea mai mică rată de cuprindere în învățământ este specifică pentru grupa de vârstă 19-23 de ani, constituind 25,7 %.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Instituții de educație timpurie	1381	1400	1418	1440	1453	1461	1469
Copii	130041	135427	141083	145296	147733	149936	150177
Cadre didactice	11961	12330	12532	12334	12431	12575	12640

Tabelul 1. Instituții de educație timpurie

Tabelul 2. Instituții, elevi/studenți și cadre didactice, pe tipuri de instituții

	2010-	2011-	2012-	2013-	2014-	2015-	2016-	2017-
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Instituții, total	1645	1612	1545	1518	1484	1446	1407	1358

Inclusiv în:								
instituții de	1489	1460	1397	1374	1347	1323	1291	1243
învățământ primar								
și secundar general								
școli profesionale	75	70	67	67	61	46	43	43
colegii	48	48	47	45	45	42	32	32
centre de excelență	-	-	-	-	-	4	11	11
instituții de	33	34	34	32	31	31	30	29
învățământ superior								
Elevi/studenţi,	557884	537136	520015	497991	477824	462704	457246	447758
total								
Inclusiv în:								
instituții de	396488	381418	367251	353207	340977	334	333729	335621
învățământ primar						509		
și secundar general								
școli profesionale	21419	20320	19581	18248	17508	15417	17228	15436
colegii	32164	31442	30725	29251	29810	24641	17188	17364
centre de excelență	-	-	-	-	-	6468	14375	13786
instituții de	107813	103956	102458	97285	89529	81 669	74726	65543
învățământ superior								
Cadre didactice,	48729	47093	44946	42548	40757	39112	37990	37592
total								
Inclusiv în:								
instituții de	37405	36203	34221	32188	30872	29580	28880	28552
învățământ primar	37403	30203	37221	32100	30072	27500	20000	20332
şi secundar general								
școli profesionale	2257	2200	2171	2144	2096	1782	1709	1692
colegii	2574	2543	2551	2475	2417	2040	1383	1485
centre de excelență	2317	-		2473		405	1018	1024
instituții de	6493	6147	6003	5741	5372	5305	5036	4839
învățământ superior	07/3	017/	0003	3/71	3312	3303	3030	7037
mvaşamanı superior					l			

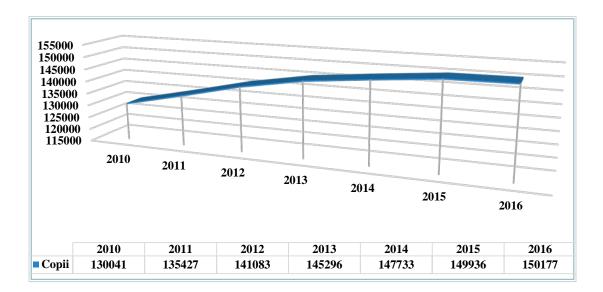
2. Educația timpurii

Accesul la educația timpurie. Analiza statistică

În anul 2016, au funcționat 1469 de instituții de învățământ preșcolar, în creștere cu 3,6 % față de anul 2012. Numărul copiilor din instituțiile de educație timpurie, de asemenea, s-a majorat în ultimii ani, înregistrând, către sfârșitul anului 2016, cifra de 150,2 mii copii (Figura 1).

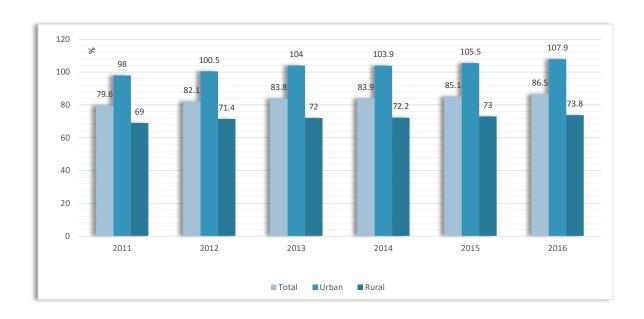
Figura nr.1. Evoluția numărului de copii din instituțiile de educație timpurie, anii 2010-2016

persoane

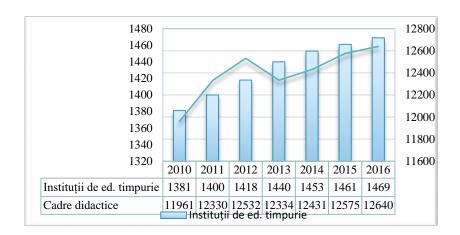
Paralel cu creșterea numărului de copii, se atestă și o creștere a ratei de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar. Dacă în anul 2011 rata de cuprindere a fost de 79,6%, atunci, în anul 2016, aceasta a atins nivelul de 86,5 %. Semnificativă este și majorarea ratei de cuprindere a copiilor din mediul urban cu 9,9 p.p. (Figura 2).

Figura nr.2. Rata de cuprindere în învățământul preșcolar, anii 2011-2016

La 01.01.2017, numărul cadrelor didactice în instituțiile de educație timpurie constituie 12640 de persoane, cu 679 sau cu 5,7 % mai mult față de anul 2010 (Figura 3).

Figura nr.3. Evoluția numărului de instituții de educație timpurie și cadre didactice, anii 2010-2016

În medie, la 100 de locuri în instituțiile preșcolare revin 86 de copii, cele mai solicitate fiind grădinițele din mediul urban, unde la 100 de locuri revin 101 copii, iar în mediul rural la 100 de locuri revin doar 76 de copii.

Pentru copiii cu necesități speciale, funcționează 81 grupe specializate, în cadrul instituțiilor de educație timpurie, majoritatea fiind pentru copii cu deficiențe sau dereglări ale vorbirii. În anul 2016, grupele specializate au fost frecventate de 1233 de copii. Totodată, 1581 de copii cu cerințe educaționale speciale și 115 de copii cu dizabilități au fost încadrați în instituții de educație timpurie.

3. Învățămîntul primar și secundar general

. Accesul la învătământul primar și secundar general

Rețeaua instituțiilor de învățământ primar și secundar general este constituită din 1243 de instituții de învățământ primar și secundar general, inclusiv 1241 de instituții cu frecvență și 2 instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă. Comparativ cu anul de studii precedent, numărul total de instituții s-a micșorat cu 48 de unități. Și-au sistat activitatea 24 școli primare, 23 gimnazii, 1 liceu și o școală pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică. Totodată, 4 unități au fost transformate din gimnazii în școli primare, 14 licee au devenit gimnazii, iar în Chișinău a fost deschis un liceu nou.

Actualmente, în republică funcționează 102 de școli primare, 775 gimnazii, 350 licee și 14 instituții de învățământ special.

La începutul anului de studii 2016-2017, în învățământul primar și secundar general au fost cuprinși 335,6 mii elevi sau cu 1,9 mii mai mult față de anul de studii precedent (Tabelul 4). Majoritatea elevilor din învățământul primar și secundar general (98,6%) studiază în instituții publice, în școlile private făcându-și studiile 4,8 mii persoane.

Tabelul nr.4. Numărul de elevi și instituții de învățământ primar și secundar general, pe tipuri

	2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017- 2018			
Total								
Instituții, total 1374 1347 1323 1291 1243								

Instituții de învățământ general cu	1372	1345	1321	1289	1241
<i>frecvență</i> Şcoli primare	112	105	118	122	102
Gimnazii	771	794	794	788	775
Licee	466	424	392	364	350
Instituții de învățământ special	23	22	17	15	14
Instituții de învățământ liceal cu					
frecvență redusă	2	2	2	2	2
Elevi, total (mii)	353,2	341,0	334,5	333,7	335,6
Inclusiv în:		- 12,0	001,0		
Instituții de învățământ general cu					
frecvență	352,1	339,9	333,4	332,7	334,4
Şcoli primare	10,8	10,7	11,0	11,5	10,9
Gimnazii	120,0	125,0	127,6	130,8	132,0
Licee	219,3	202,6	193,7	189,4	190,7
Instituții de învățământ special	1,8	1,5	1,0	0,9	0,75
Clase pe lângă colegii	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05
Instituții de învățământ liceal cu	,	,	,	•	
frecvență redusă	1,1	1,1	1,1	1,0	1,2
,	Instituții pu	blice	<u> </u>		<u>. I</u>
Instituții, total	1356	1332	1307	1275	1226
Inclusiv:	·				
Instituții de învățământ general cu	1.354	1.330	1.305	1.273	1224
frecvență	1.334	1.550	1.505	1.2/3	1224
Școli primare	112	105	118	122	102
Gimnazii	771	794	794	788	775
Licee	448	409	376	348	333
Instituții de învățământ special	23	22	17	15	14
Instituții de învățământ liceal cu	2	2	2	2	2
frecvență redusă					
Elevi, total (mii)	348,9	336,7	329,9	328,9	330,3
Inclusiv în:					
Instituții de învățământ general cu	347,8	335,7	328,9	327,9	329,2
frecvență	ŕ				•
Şcoli primare	10,8	10,7	11,0	11,5	10,9
Gimnazii	120,0	125,0	127,6	130,8	132,0
Licee	215,1	198,4	189,2	184,6	185,5
Instituții de învățământ special	1,8	1,5	1,0	0,9	0,75
Clase pe lângă colegii	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05
Instituții de învățământ liceal cu	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
frecvență redusă		ivete			
Institutii total	Instituții pr		16	14	17
Instituții, total Instituții de învățământ general cu	18	15	16	16	17
frecvență (licee)	18	15	16	16	17
Elevi, total (mii)	4,3	4,3	4,6	4,8	5,3
Living with (IIIII)	7,5	T,5	7,0	т, О	5,5

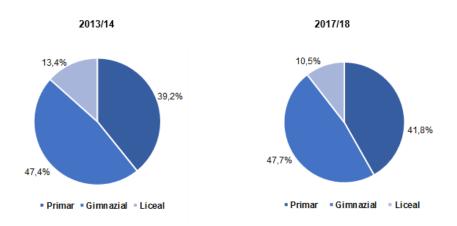
Instituții de învățământ general cu frecvență (licee)	4,2	4,2	4,5	4,8	5,2
Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1

În medie la 10 mii locuitori revin 945 de elevi din învățământul primar și secundar general, față de 940 în anul de studii 2016-2017.

Ponderea copiilor înscriși în clasa I care au fost încadrați în programe de educație preșcolară a constituit 97,6 %.

Distribuţia elevilor din învăţământul primar şi secundar general cu frecvenţă pe niveluri de învăţământ este următoarea: 41,8 % reprezintă elevii din învăţământul primar, 47,7% – din învăţământul gimnazial şi 10,5 % din cel liceal, înregistrând o diminuare cu 3 p.p. (Fig. 4.)

Figura nr.4. Structura contingentului de elevi în învățământul primar și secundar general pe niveluri

Față de anul de studii precedent, numărul instituțiilor din mediul urban, s-a micșorat cu 2 unități față de anul de studii precedent și constituie 318 instituții. În mediul rural, activează 925 de instituții, înregistrând o scădere cu 46 de unități față de anul precedent. Totodată, din numărul total de instituții din mediul urban, cea mai mare pondere revine liceelor (68%), iar în mediul rural prevalează gimnaziile, cu o pondere de 76 %. Și-au sistat activitatea 23 de școli primare și 23 gimnazii. De asemenea, 12 licee a fost transformate în gimnazii, iar 4 de gimnazii au fost reorganizate în școli primare. Comparativ cu anul de studii 2013-2014, numărul de elevi s-a diminuat cu circa 4,7 %, fapt ce a condiționat reducerea numărului de clase cu 1273 unități sau cu 7,3 % (Tabelul 5). Media elevilor în clasă a constituit circa 21 de persoane, în mediul urban media fiind de 24 de elevi, iar în mediul rural - de 18 elevi.

Tabelul nr.5. Evoluția numărului de elevi din instituțiile de învățământ primar și secundar general, pe clase și medii de reședință

				mii persoane
2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017-2018

Total	352,1	339,9	333,4	332,7	335,6
Clasele I - IV	138,4	138,5	137,8	139,3	140,1
Clasele V - IX	166,8	162,3	160,6	159,8	160,2
Clasele X - XII	46,6	39,1	35,0	33,6	35,3
Urban	155,7	154,2	155,9	159,5	165,7
Clasele I - IV	58,7	60,6	62,3	64,4	66,6
Clasele V - IX	64,6	64,5	66,4	68,4	70,9
Clasele X - XII	32,2	29,1	27,2	26,7	28,2
Rural	196,4	185,7	177,5	173,2	169,9
Clasele I - IV	79,7	77,9	75,6	74,9	73,5
Clasele V - IX	102,2	97,8	94,1	91,4	89,3
Clasele X - XII	14,4	10,0	7,8	6,9	7,1

În cele 14 instituții de învățământ special sunt înscriși 749 de elevi, numărul acestora reducându-se cu 12,9 % comparativ cu anul 2016-2017. Marea majoritate a copiilor încadrați în aceste instituții sunt elevi cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală – 59,1%. În același timp, numărul de copii cu necesități speciale integrați în școlile obișnuite constituie 8415 de persoane și 1425 de persoane cu dizabilități (Tabelul 6).

Tabelul nr.6. Elevi cu cerințe educaționale speciale și cu dizabilități

Elevi, total	2013 - 2014 6 302	2014 - 2015 9 198	2015 - 2016 11 426	2016 - 2017 10 990	2017 - 2018 10589
Inclusiv în:	0002	7 270	11 120	2000	2000>
instituții de învățământ primar și secundar general	4 495	7 660	10 393	10 130	9840
instituții de învățământ special	1 807	1 538	1 033	860	749

În anul 2017, au absolvit învățământul gimnazial circa 29,9 mii de persoane sau cu 3,1% mai puțin față de anul 2016, 59,3% fiind din mediul rural. Numărul de absolvenți ai liceelor sa diminuat cu 14,1 % și constituie 10,5 mii de persoane, dintre care 807% sunt din mediul urban. Ponderea absolvenților care au obținut diploma de bacalaureat reprezintă 88,0% din numărul total de absolvenți, înregistrând o majorare cu 3 p.p. de anul 2016 (Tabelul 7).

Tabelul nr.7. Evoluția numărului absolvenților învățământului gimnazial și liceal

mii persoane

					mi persoune
	2013	2014	2015	2016	2017
Absolvenți ai învățământului gimnazial	35,3	33,7	32,1	30,8	29,9
cu frecvență	35,2	33,7	32,0	30,8	29,8
cu frecvență redusă	0,1	0,03	0,1	0,02	0,1
Absolvenți ai învățământului liceal	19,3	16,5	14,2	12,1	10,5
cu frecvență	18,8	16,1	13,7	11,6	9,9
cu frecvență redusă	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6

În anul de studii 2017-2018, în instituțiile de învățământ primar și secundar general cu frecvență și-au desfășurat activitatea didactică 28,6 mii de persoane sau cu 1,03 % mai puțin față de anul de studii precedent. Personalul de conducere constituie 3,4 mii de persoane sau 12,0% din numărul total de cadre didactice.

2013/14 2017/18

14,9%

13,7%

• sub 30 ani
• 30-39 ani
• 50-59 ani
• peste 60 ani

26,5%

25,5%

Figura nr.5. Repartizarea personalului didactic pe grupe de vârstă, anii de studii 2013-2014 - 2017-2018

Comparativ cu anul de studii 2013-2014, personalul încadrat în grupa de vârstă sub 30 de ani s-a micșorat cu 2,7 p.p., iar personalul cu vârsta de peste 60 de ani s-a majorat cu 2 p.p., constituind 16,9 %. Cadrele didactice, cu vechime în muncă pedagogică de 20 de ani și peste, constituie 57,7% din numărul total de cadre didactice. 98,3% din cadrele didactice sunt cadre calificate. Ponderea femeilor la funcții de conducere constituie 90,3 % din total cadre de conducere

4. Învățămîntul profesional tehnic

Accesul la învățământul profesional tehnic. Analiză statistică

Sistemul de învățământ profesional tehnic este constituit din 86 de instituții de învățământ, inclusiv 11 centre de excelență, 32 de colegii și 43 de școli profesionale. În învățământul profesional tehnic își fac studiile 46,6 mii elevi, din care 13,8 mii – în centre de excelență, iar câte 17,4 mii – în colegii și 15,4 mii - în școli profesionale. Procesul educațional din învățământul profesional tehnic este asigurat de 4,2 mii cadre didactice (Tabelul nr.8).

Tabelul nr.8. Indicatorii principali în învățământul profesional tehnic, pe tipuri de instituții

	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018
Instituții de învățământ profesional tehnic, inclusiv:	118	114	112	106	92	86	86
Total, elevi	51762	50306	47499	47318	46526	48791	46586
Total, cadre didactice	4743	4722	4619	4513	4227	4110	4201
Şcoli profesionale	70	67	67	61	46	43	43
Elevi	20.320	19.581	18.248	17.508	15.417	17.228	15.436
Cadre didactice	2.200	2.171	2.144	2.096	1.782	1.709	1.692
Colegii	48	47	45	45	42	32	32
Elevi	31.442	30.725	29.251	29.810	24.641	17.188	17.364
Cadre didactice	2.543	2.551	2.475	2.417	2.040	1.383	1.485
Centre de excelență	_	-	-	_	4	11	11

Elevi	-	-	-	ı	6.468	14.375	13.786
Cadre didactice	_	_	_	-	405	1.018	1.024

A. Învățământ profesional tehnic secundar se desfășoară în 6 centre de excelență și 43 școli profesionale.

Numărul de elevi în învățământul profesional tehnic secundar constituie 16,9 mii de persoane, fiind în descreștere, față de anul de studii precedent, cu 10,7 %. Diminuarea numărului de elevi este de 17,9 % la programele de instruire în baza studiilor gimnaziale cu durata de 3 ani și de 7,0 % la cele cu durata de studii de 2 ani. În comparație cu anul precedent, a crescut de 2,5 ori interesul tinerilor pentru învățământul dual. Dar, numărul elevilor admiși în baza studiilor liceale/medii de cultură generală este de 3 ori mai mic. 95,5% din elevii din învățământul profesional tehnic secundar își fac studiile cu finanțare bugetară.

Cea mai înaltă pondere în structura pe vârste a elevilor înscriși în învățământul profesional tehnic secundar o dețin persoanele în vârstă de 17 ani (31,9%), fiind urmate de cele de 16 ani (31,4%), iar 18,0% au vârsta de 18 ani.

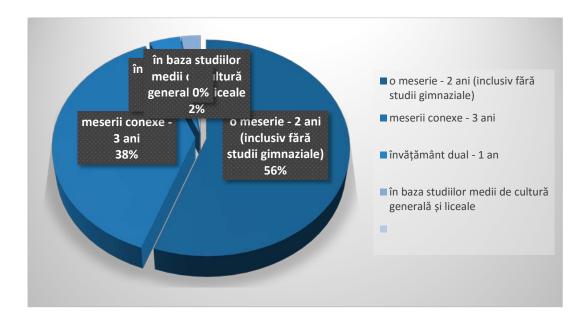

Figura nr.6. Elevi în învătământul profesional tehnic secundar

În anul de studii 2017-2018, în învățământul profesional tehnic secundar au fost înmatriculați 7,9 mii de elevi sau cu 4,3 % mai puțin față de anul de studii precedent. Din numărul total al elevilor înmatriculați, 96 % au fost înmatriculați în baza certificatului de studii gimnaziale, 80,7 % fiind absolvenți ai anului 2017.

Distribuţia pe programe relevă că, pentru instruirea în baza studiilor gimnaziale la programe cu durata de 2 ani, au fost înmatriculaţi 4,8 mii de elevi (din care 92,0% cu finanţare bugetară), la meserii conexe cu durata de 3 ani – 2,4 mii de elevi (din care 96,6% cu finanţare bugetară) şi în învăţământul dual – 0,6 mii de elevi cu finanţare bugetară. 0,1 mii din elevi sunt înmatriculaţi în baza studiilor medii de cultură generală sau liceale, inclusiv 92,1 % cu finanţare bugetară (Figura nr.7).

Distribuția elevilor înmatriculați în învățământul profesional tehnic secundar pe domenii generale este prezentată în Figura nr.7.

Figura nr.7. Structura elevilor înmatriculați în învățământul profesional tehnic secundar pe domenii generale

Tabelul nr.9. Cele mai solicitate meserii în învățământul profesional tehnic secundar, anii de studii 2016-2017, 2017-2018

Nr.	Meserii	% din num	ărul total a	% din numărul total al		
d/o		celor înmatr	iculați	absolvenților		
		2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018	
1.	Bucătar	7,3	6,2	12,8	11,4	
2.	Mecanic auto	7,3	8,0	11,6	11,4	
3.	Operator pentru suport tehnic	5,4	5,4	7,3	3,7	
	al calculatoarelor					
4.	Tencuitor	4,9	4	4,5	6,0	
5.	Electrogazosudor-montator	4	3,3	8,6	4,6	
6.	Cusător/Cusătoreasă în	5,9	3,5	5,5	4,6	
	industria confecțiilor					

Cele mai solicitate meserii sunt: bucătar, mecanic auto, operator pentru suport tehnic al calculatoarelor, tencuitor, electrogazosudor-montator, cusător, cusătoreasă în industria confecțiilor (Tabelul nr.9). Preferate sunt următoarele meserii conexe: electrogazosudor-montator – tăietor cu gaze (4,8%), croitor confecționer îmbrăcăminte după comandă – cusător (3,9%), electromontor utilaj electric – lăcătuș-electrician utilaj electric (3,3%), bucătar – chelner (3,1 %), electrician-electronist auto – mecanic auto (3,3%), etc.

Mai mult de trei pătrimi din numărul total de elevi au fost înmatriculați în domeniul inginerie, prelucrare și construcții, practic fiecare al șaselea în domeniul servicii, iar cea mai mică pondere revine domeniului ocrotirea sănătății și asistență socială.

În anul 2017 numărul de absolvenți a constituit 7,6 mii persoane, față de 3,6 mii din anul precedent (în anul 2016 numărul de absolvenți a fost redus ca rezultat al majorării duratei programului de 1 an la 2 ani).

Din total absolvenţi, 11,4% au obţinut calificarea bucătar, 11,4% – mecanic auto, 5,9 % – electrogazosudor-montator, 3,7 % – operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor, 4,6 % – cusătoreasă în industria confecţiilor, 3,7 % – electromontor utilaj electric, 6,0% – tencuitor, etc.

B. Învățământ profesional tehnic postsecundar se desfășoară în 11 centre de excelență și 32 colegii.

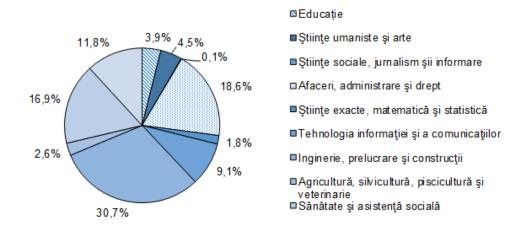
La începutul anului de studii 2017-2018, numărul total de elevi din învățământul profesional tehnic postsecundar a înregistrat o ușoară descreștere, în comparație cu anul de studii precedent (cu 0,6 %), constituind 29,6 mii de elevi. 5,6 % își fac studiile în instituții private. Ponderea elevilor care își fac studiile în bază de contract în instituțiile publice este de 47,9 %, fiind cu 2,5 p.p. mai mare, comparativ cu anul de studii 2016-2017.

În anul de studii 2017-2018, în învățământul profesional tehnic postsecundar au fost înmatriculați 8,2 mii de elevi, la nivelul anului precedent. Din totalul elevilor înmatriculați, 91,6 % sunt în baza studiilor gimnaziale.

În instituțiile de învățământ publice au fost înmatriculați 7,7 mii de elevi sau circa 94% din numărul total al elevilor. Comparativ cu anul de studii 2016-2017, numărul elevilor înmatriculați cu finanțare bugetară (3,8 mii) a înregistrat o scădere cu 4,0%, iar al celor înmatriculați în bază de contract (3,9 mii) – cu 5,8 %.

30,7 la sută din numărul total de elevi au fost înmatriculați în domeniul inginerie, prelucrare și construcții, 18,6 la sută -în afaceri, 18,1 la sută - în administrare și drept, 16,9 la sută în ocrotirea sănătății și 17,9 la sută în asistență socială, iar o pondere mai mică revine domeniului educație - 3,9 la sută. Totodată, în anul de studii 2017-2018 se remarcă preferințe pentru următoarele specialități: îngrijirea bolnavilor (9,3% din total înmatriculați), contabilitate (7,8%), turism (4,5%), , asistență socială (3,1%), exploatarea tehnică a transportului auto (2,9%), frizerie și cosmetică (2,8%), medicină (2,4%), etc. (Figura nr.9).

Figura nr.8. Structura elevilor înmatriculați în învățământul profesional tehnic postsecundar, pe domenii generale

În anul 2017, numărul absolvenților a constituit 6,4 mii persoane, înregistrând o scădere cu 6,2% comparativ cu anul precedent. Fiecare al treilea specialist a absolvit domeniul inginerie, prelucrare și construcții, de două ori mai puțini elevi au absolvit domeniile ocrotirea sănătății și asistență socială, afaceri, administrare și drept. Din numărul total de absolvenți, 86 la sută au urmat studii liceale și cursuri de specialitate.

5. Învățămîntul superior

Accesul la studii superioare. Analiza statistică

În republică activează 29 de instituții de învățământ superior, inclusiv 19 instituții publice și 10 – private. În municipiul Chișinău, activează 25 de instituții și câte 1 unitate – în municipiile Bălți, Comrat, Cahul și Taraclia (Tabelul nr.10).

	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018
Instituții, total	34	32	31	31	30	29
instituții publice	19	19	19	19	19	19
instituţii private	15	13	12	12	11	10
Studenți la 10 000 de locuitori	288	273	252	230	210	185

Tabelul nr.10. Instituții de învățământ superior

La începutul anului de studii 2017-2018, numărul de studenți din învățământul superior a constituit 65,5 mii de persoane (cu excepția studenților străini), înregistrând o diminuare cu 9,2 mii (12,3%) comparativ cu anul de studii precedent. Numărul de studenți în instituțiile de stat a fost de 55,3 mii persoane, reprezentând 84,4% din totalul studenților. Comparativ cu anul de studii 2016/17 numărul de studenți s-a diminuat atât în instituțiile de stat (cu 6,8 mii persoane sau 10,9%), cât și în cele nestatale (cu 2,4 mii persoane sau 19,1%). Analiza distribuției pe sexe, indică o pondere mai mare a populației feminine (58,1%) față de cea masculină (41,9%).

În medie la 10 mii locuitori revin 185 studenți din instituțiile de învățământ superior, comparativ cu 210 în anul de studii 2016-2017.

În instituțiile de stat în învățământul cu frecvență își fac studiile de 2 ori mai mulți studenți decât în cel cu frecvență redusă, iar în cazul studenților cu finanțare din buget, majoritatea (93,4%) își fac studiile cu frecvență. În instituțiile nestatale ponderea studenților la cursurile cu frevență este de 56,3%.

La fel, ca și în anul de studii 2016-2017 se atestă o descreștere esențială a numărului de studenți înscriși la studii superioare de licență (cu 7,5 mii persoane sau cu 13,2%), în special în cazul studenților în bază de contract din instituțiile de stat – cu 3,8 mii persoane sau cu 12,5% (Tabelul nr. 11).

Tabelul nr.11. Studenți în învățământul superior, pe programe

2016-2017					2017-2018			
Total	din care în instituții			Total	din care în instituții			
studenţ	Nestata	de stat		student	Nestata	de	stat	
i	le	total	buget	i	le	total	buget	

Total	74 726	12 618	62 108	25 872	65 543	10 202	55 341	23 260
Studii superioare								
de licență		10	45	15			40	
(Ciclul I)	56 570	599	971	770	49 112	8 572	540	14 100
Studii superioare de master			11				10	
(Ciclul II)	13 639	1 994	645	7 165	12 074	1 616	458	6 282
Studii superioare								
integrate	4 517	25	4 492	2 937	4 357	14	4 343	2 878

În anul de studii 2017-2018, la Ciclul I au fost înmatriculate 13,3 mii de persoane, în scădere cu 13,7 % față de anul de studii anterior, iar la Ciclul II - 5,6 mii de persoane, în descreștere cu 16,4 % (Tabelul nr.12).

Tabelul nr.12. Evoluția înmatriculării în instituțiile de învățământ superior

	Înmatriculați								
	Total	instituţii	instituții din care:						
	Total	publice	contract	buget	private				
2011 - 2012	28.258	23.018	13.637	9.381	5.240				
Ciclul I, medicina și farmacia	20.837	16.665	10.272	6.393	4.172				
Ciclul II	7.421	6.353	3.365	2.988	1.068				
2012 - 2013	28.130	23.086	12.845	10.241	5.044				
Ciclul I, medicina și farmacia	20.429	16.493	9.814	6.679	3.936				
Ciclul II	7.701	6.593	3.031	3.562	1.108				
2013 - 2014	26.450	22.417	12.154	10.263	4.033				
Ciclul I, medicina și farmacia	19.195	16.166	9.637	6.529	3.029				
Ciclul II	7.255	6.251	2.517	3.734	1.004				
2014 - 2015	24.378	20.501	10.694	9.807	3.877				
Ciclul I, medicina și farmacia	17.104	14.305	8.274	6.031	2.799				
Ciclul II	7.274	6.196	2.420	3.776	1.078				
2015 - 2016	24.617	20.939	11.591	9.348	3.678				
Ciclul I, medicina și farmacia	17.683	15.094	9.378	5.716	2.589				
Ciclul II	6.934	5.845	2.213	3.632	1.089				
2016 - 2017	22.144	18.990	9.961	9.029	3.154				
Ciclul I, medicina și farmacia	15.412	13.183	7.827	5.356	2.229				
Ciclul II	6.732	5.807	2.134	3.673	925				
2017-2018	18.926	16.459	9.159	7.300	2.467				
Ciclul I, medicina și farmacia	13.297	11.592	7.190	4.402	1.705				

Ciclul II	5.629	4.867	1.969	2.898	762

Din numărul total al persoanelor înmatriculate la Ciclul I, 75,4 % sunt înmatriculate în baza studiilor liceale, iar 21,9 % – în baza studiilor profesional tehnice postsecundare.

Domeniul business, administrare și drept au atras cel mai mare număr de studenți atât în învățământul superior de master (38,8%), precum și de licență (36,8%). Un alt domeniu preferat a fost domeniul educație, în proporție de 21,8% de studenții la master și 13,8% – la licență.

Cele mai solicitate specialități: drept (12,1% din total înmatriculați), business și administrare (8,1%), contabilitate (4,9%), finanțe și bănci (4,4%), marketing și logistică (3,5%), medicină (3,4%), pedagogie în învățământul primar (3,3%), tehnologia informației (2,9%).

În instituțiile de învățământ publice au fost înmatriculate 11,6 mii persoane la Ciclul I (4,4 mii la buget și 7,2 mii în bază de contract) și 4,9 mii persoane la Ciclul II (2,9 mii la buget și 2,0 mii în bază de contract). Ponderea persoanelor înmatriculate cu finanțare bugetară este de 38,0% la Ciclul I, în timp ce la Ciclul II pondera acestora este mai mare (59,5%). Comparativ cu anul de studii 2016/17 s-au înregistrat reduceri ale numărului de studenți înmatriculați atât în bază de contract (cu 8,1% la Ciclul I și 7,7% la Ciclul II), precum și la buget (cu 17,8% la Ciclul I și 21,1% la Ciclul II).

Numărul de studenți înmatriculați în instituțiile private la Ciclul I afost de 1,7 mii persoane (cu 23,5% mai puțin față de anul de studii 2016/17) și 0,8 mii la Ciclul II (cu 17,6% mai puțin).

În anul 2017, au absolvit Ciclul I, 13,4 mii persoane și 6,5 mii persoane – Ciclul II. Femeile sunt preponderente atît la Ciclul I (59,4%), cît și la Ciclul II – 64,9%. Comparativ cu anul 2016, numărul absolvenților Ciclului I a înregistrat o reducere cu 11,4%, iar numărul absolvenților Ciclului II (inclusiv studii superioare medicale și farmaceutice) este în descreștere cu 3,3%. (Tabelul nr.13).

Tabelul nr.13. Absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior

	Absolvenți							
	Total	instituţii	din c	are:	instituţii			
	Total	publice	contract	buget	private			
2011	27.788	22.111	13.732	8.379	5.677			
Ciclul I	21.948	17.132	11.269	5.863	4.816			
PreBologna, medicina și farmacia	740	678	276	402	62			
Ciclul II	5.100	4.301	2.187	2.114	799			
2012	26.730	21.548	13.177	8.371	5.182			
Ciclul I	20.132	15.922	10.483	5.439	4.210			
Medicina și farmacia	694	694	171	523	_			
Ciclul II	5.904	4.932	2.523	2.409	972			
2013	24.848	20.105	12.521	7.584	4.743			
Ciclul I	17.744	13.985	9.584	4.401	3.759			
Medicina și farmacia	766	766	132	634	_			
Ciclul II	6.338	5.354	2.805	2.549	984			
2014	24.274	19.649	12.045	7.604	4.625			
Ciclul I	17.062	13.394	9.425	3.969	3.668			
Medicina și farmacia	803	803	194	609	_			

Ciclul II	6.409	5.452	2.426	3.026	957
2015	23.630	18.867	11.374	7.493	4.763
Ciclul I	17.073	13.160	9.130	4.030	3.913
Medicina și farmacia	642	642	162	480	_
Ciclul II	5.915	5.065	2.082	2.983	850
2016	21.886	17.632	10.171	7.461	4.254
Ciclul I	15.141	11.767	7.809	3.958	3.374
Medicina și farmacia	643	643	228	415	_
Ciclul II	6.102	5.222	2.134	3.088	880
2017	19.943	16.228	8.816	7.412	3.715
Ciclul I	13.421	10.531	6.561	3.970	2.890
Ciclul II (inclusiv medicina și	6.522	5.697	2.255	3.442	825
farmacia)					
2017	19.943	16.228	8.816	7.412	3.715

În instituțiile de învățământ superior activează 4,8 mii de persoane sau cu 3,9 % mai puțin comparativ cu anul de studii 2016-2017. Din totalul personalului, 2,6 mii de persoane dețin grad științific, inclusiv 2,2 mii – doctor în științe și 0,4 mii – doctor habilitat. Ponderea femeilor din numărul total de personal este de 54,5%, fiind mai înaltă în cazul funcției de lector universitar (62,1%).

Sursa: BNS

Ex.: A. Bezu, consultant superior DAMEP